Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй орган

1940 оной апрелиин 22
понедельник
№ 93 (3094)

Сан 10 мүнгэ

„Ленин болбол революциин тулада түрэһэн байна. Тэрэ хадаа революционно хүдэлөөнүүдэй бодото лэ гени ба революционно хүтэлбэриин агууехэ мастер байһан юм“.

(СТАЛИН).

ТАРИЛГЫЕ ТҮРГЭНӨӨР БА ЭРХИМ ШАНАРТАЙГААР ДҮҮРГЭХЫН ТҮЛӨӨ

Энэ жэлэй хабар хадаа гайхамшаг событинуудаар баян байна. ВКП(б)-эйн ЦК-гай Мартын Пленум болбол социалистическа үйлэ ажахын ба колхозуудай саашадахи хүгжэлтэдэ зорюулагдаһан историческа тогтоолнуудые гаргаа; энэ үедэ СССР-эй Верховно Соведэй VI Сесси болбол манай нэгэ оронай хүсэ шадалай улам бэхижэлгын ба бүхэжэлтын асуудалнуудые хэлсэв. ЦК-гай пленумэй тогтоолоор, 1940 оной июнь һарада Бүхэсоюзна Партийна Конференци зарлагдаха байна. Энэ бүхытэй дашарамдан, ажалша массын — колхозникуудай, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй үйлэдбэриин ба политическа активность эршэтэйгээр ургаа.

Энэ иимэ оршомбайдал соо, сталинска гурбадугаар табанжэлэй гурбадахи хабарай тарилга эхилээ. Хэдэн олон трактористнууд ба колхозникууд, звенонууд, бригаданууд ба колхозууд болбол Шалайн МТС-эй № 12 бригадын трактористнууд — максимовтанай үүсхэлээр эхилһэн, Бүхэсоюзна ПартийнаКонференциин нэрэмжэтэ социалистическа соревнованида ороложо, тарилгые эршэмтэйгээр ба эмхитэйгээр үнгэргэхые эрмэлзэнэ. Тэдэнэр болбол тарилгын хүдэлмэринүүдэй тодорхой плана һоор, стахановскаар ба үнэн сэхээр ажаллана.

Түнхэнэй аймагай «Красный Пахарь», ордентэ Хонхолойн МТС-тэ хабаатай, Ворошиловай нэрэмжэтэ, Зэдын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ ба бусад олон түрүү колхозууд, сталинска баян ургасын гайхамшагта мастернууд, Хоперска районойхидой жэшээгээр, манай республика дотор 100-пудайхидай соревнованиие үүсхэгшэ, Бичурын аймагай ефремовска звенонууд болбол тарилгые болзор соонь, газарай гадэмсээр, шиигынь гээпгүй эхилһэн юм. Тэдэнэр планаараа хараалагдаһан полиие культивацилжа ба бөрнойлжо хүсэд дүүргээд, яровизацилагдаһан ба хороор шаагдаһан үрэһые тарижа байна. Полинуудаа шанаржуулхын зорилгоор, наг шабхэ, шубуунай аргал г. м. удобренинүүдые бэлэдхээ; эбэг баян ургаса хуряахын тула агротехникын бүхы заабаринуудые бэелүүлээ.

Ехэ-Кударинн МТС-эй эрхим тракторист Николай Воробьев, Селенгын МТС-эй, № 7 бригадын (бригадир нүхэр Батошев) трактористнууд, Бүхэсоюзна Партийна Конференциин нэрэмжэтэ республиканска соревнованиие үүсхэгшэ Максимовай бригадынхид, Бичурын аймагай, Чапаевай нэрэмжэтэ колхоздохи комсомольско-ефремовска звеногой селлшик Трофимов ба бусад болбол үдэрэйнгөө нормые эрхим шанартайгаар сагүргэлжэ үлүүлэн дүүргэнэ; тарилгын эрхимүүдэй опыдуудые үргэнөөр дэлгэрүүлэн, ажалдаа хэрэглэнэ. Республика дотороо, эхэнэрнүүдэй ефремовска түрүүшын звеноойхид (Бичурын аймагай „Безбожник“ колхоз — звеноводонь нүхэр Евгения Волкова) болбол 10 гектар площадь дээрэһээ га бүриин 60 центнер гэхэ гү, али 360 пуд, 30 гектарһаа га бүриин 30 центнер ургаса хуряахын түлөө тэмэсэнэ. Тус звено болбол бүхы площадёо уһалжа, гектар бүридэ 125 тэргэ тарахаар хараалжа, наг шабхэ поле дээрэ адхаа. Тиигээд, шэпиинэ тарилгын нормые ехэ болгоо.

Нэгэ гектарта 280 килограмм гү, али 7 миллион шахуу орооһо тарижа байна.

Зүгөөр, энэ хабарһ эртэ урин дулаан болоһоншье һаань, республикын бүхы аймагуудта тарилга эмхитэйгээр ба саг соогоо эхилэгдээ гэжэ хэлэхээр бэшэ. Апрелиин 20-ной мэдээгээр 30000 шахуу гектарта тарилга хэгдээ гэхэ гү, али тарилгын план 8-һаа үлүүтэй процент дүүргэгдэһэн байна.

Хэрбээ бүхы колхозууд ба МТС-үүд хадаа тарилга дээрэ ажалые зүбөөр эмхидхэн, морилой хүсые ба тракторна паркые, сеялканүүдые ба бүхы аргабэйдалнуудые бүрин хэрэглэжэ шадаа һаань, тарилга үнэхөөр һайнаар үнгэргэглэхэ һэн.

Партиин Бурят-Монголой Обком болбол, тарилгын түрүүшын үдэрнүүдтэ тохёолдоһон дутуунуудые ба алдуунуудые дары усадхахыень тарилгые агротехникын заабариин ёһоор, жэшээтэ һайнаар үнгэргэхыень ВКП(б)-эйн райкомуудые уялгалһан байна. Теэд, „Тарилгада агротехникые бүдүүлигээр эбдэһэн фактнууд тухайда“ ВКП(б)-эйн Обкомой бюрогой тогтоолые Тарбагатайн райком мүнөө хүртэр бэелүүлнэгүй. Тус аймагта 88 моринои ба 42 тракторна сеялканүүд бии. Тэрэнэй гурбанай нэгэ хубиншье тарилгада хэрэглэгдэнэгүй. Ехэ Куналиин сельсоведэй, Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо 42 гектарта гараар тарягдаа. Харин тиихэдэнь, Тарбагатайн районой хүтэлбэрилэгшэд болбол „гараар тарягүй һаа, планаа болзор соонь дүүргэжэ шадахагүйбди“ гэһэн тенденци гаргана. Иволгын аймагай, „Коминтерн“ колхоздо хүдэлмэрилхөө ерэһэн, Иволгын МТС-эй найман тракторнууд нэгэшье үдэр хүсэд хүдэлмэрилээгүй, апрелиин 9-һөө хойшо оройдоо... 59 гектар хахалаа. Зүгөөр, Иволгын МТС-эй директор ба тэрээнэй дэргэдэхи партийна организаци болбол ВКП(б)-эйн Обкомой бюрогой 1940 оной апрелиин 15-най тогтоолые дүүргэнэгүй — тракторна паркые хүсэдөөр хэрэглэхэ хэрэгтэ эрид хэмжээнүүдые үшөө абаагүй байна. Мүн, Сагаан Уһанай ба Үшөөтын МТС-үүд алдуунуудаа хүсэд усадхаагүй гэжэ, Зэдэһээ манай селькорнууд мэдээсэнэ. Үчөөтын МТС-эй (директорынь нүх. Ильченко, директорые политическа талаарань орлогшо нүх. Хогоев) арбан тракторнуудань подшипнигаа хайлуулаад, ажалгүй миин хэбтэнэ. Тарбагатайн райондо ба дурсагдаһан МТС-үүдтэ иимэ шалтагаануудһаа тарилга аали темптэйгээр ба муу шанартайгаар ябуулагдана.

Хабарай тарилгые агротехническа богонихон болзор соо, отлично шанартайгаар үнгэргэлгэ — баян ургаса хуряалгада үндэһэ һуури табина.

Тиимэһээ, колхозууд, МТС-үүд, районууд бүхэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй ба бүгэдэ колхозникуудай мүнөөдэрэй зорилго хадаа — тарилгые большевистскаар үнгэргэхын түлөө тэмэсэлые социалистическа соревнованиин туг доро бүри ургэдхэлгэдэ, тракторна паркые ба унаагай хүсые хүсэдөөр ба зүбөөр хэрэглэлгэдэ, тарилгада агротехникын заабарие нарияар бэелүүлгэдэ байна.

Нүхэдүүд! тарилгые түргэнөөр ба эрхим шанартайгаар үнгэргэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмэсэе!

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ
УКАЗ
Нүхэр В. А. Малышевые СССР-эй Арадай Комиссарнарай Соведэй түрүүлэгшын орлогшоор томилхо тухай

Нүхэр Вячеслав Александрович Малышевые СССР-эй хүндэ машинабайгуулгын Арадай комиссарай тушаалһаа сүлөөлжэ, СССР-эй Арадай Комиссарнарай Соведэй түрүүлэгшын орлогшоор томилхо.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1940 оной апрелиин 17.

Манай багша, манай вождь Ильичые һанагты, инаглагты, шудалагты.

(И. СТАЛИН).

Делегадай дурасхаалһаа

Партиин III съездын түлөө тэмэсэл хадаа ямар оршонбайдал соо үнгэрһэниинь мэдэхые залуушууд ехэтэ хүсэнэ. 1904 он... Революционно долгин хүсэтэйгөөр ургажа байгаа. Энэ тон харюусалгата үедэ, массын революционно хүдэлөөниие толгойлхо, тэдэндэ революционно ябуулгануудай тодорхой программа үгэхэ хэрэгтэй байгаа. Ленин болбол партиин Совет дээрэ үгэ хэлэхэдээ, съезд зарлахые эриһэн юм. Россиин нютагуудахи организацинуудай олонхиинь Ильичын эрилтые дэмжээ һэн. Хүдэлмэришэнэй массова хүдэлөөниие хэрэг дээрэнь хүтэлбэрилэгшэ, тэдэ организацинууд болбол ленинскэ һургаал, ленинскэ хүтэлбэри, партиин ленинскэ организаци хадаа ямагта лэ шухала байһыень алхам бүридөө мэдэрдэг бэлэй.

Партиин уставай ёһоор, партиин Совет болбол, бүрин эрхэтэ комитедүүдэй олонхиинь съезд зарлахые эреэ һаань, энээниие бэелүүлхэ уялгатай байһан юм. Зүгөөр, съезд зарлалгые, комитедүүдэй олонхиинь дэмжэбэшье һаань. ЦК-гэй члeнүүд-меньшевигүүд болбол съездын түлөө агитаци хэхыень Ленинда хориһон байгаа. Партиин центральна орган „Искра“ болбол Плехановай нэмэлхэһэнэй һүүлээр, меньшевигүүдэй гарта ороо һэн. Тиихэдэ Ленин хадаа партида хандаа. Хэдэн организацинуудһаа, Женевэдэ суглараһан, 22 большевигүүдэй совещани, мүн партиин бүхы организацинуудай олонхиинь болгошо, нютагуудахи комитедүүдэй гурбан (Северно, Южно ба Кавказска) конференцинүүд Ленинние дэмжэһэн байна. Энэ конференцинүүд дээрэ, Олонхидой Комитедүүдэй Бюрогой состав ба „Вперед“ гэжэ большевистскэ газетын редакци баталагдаа һэн. Партиин Соведэй ба ЦК-гай эсэргүүсэбэшье һаань, конференци болбол III съезд зарлахые тус бюрогой составта даалгаһан юм.

Съездын түлөө тэмэсэл эхилээ. ЦК ба тэрэнэй меньшевистскэ агентнууд хадаа большевигүүдэй хүдэлмэриинь таһалдуулхые һэдэһэн байна. Тэдэнэр болбол большевистскэ организациие илажа шадаагүй байһаньь элитэ. Нүхэр Сталин хадаа Закавказидахи меньшевистскэ агентнуудта эрид сохилто хэһэн байгаа. Большевигүүд болбол съездэ энергичнээр бэлэдхэхэтээ хамта, хүдэлмэришэнэй хүсэтэйгөөр ургажа байгаа хүдэлөөниие хүтэлбэрилгөөр ехэ хүдэлмэри дэлгэрүүлээ һэн. Энэ хадаа тон ехэ хүсэ эриһэн юм.

Бидэнэр, ленинскэ агентнууд, болбол буржуазно-демократическа революциин үедэ хүдэлмэришэн ангиин хүтэлбэрилэлгые эмхидхэлгын ленинскэ план тухайда асуудалые, хүдэлмэришэдэй районуудахи эхин организацинуудаар дамжуулан, партийнуудай бүхы массын урда тон тодорхойгоор табидаг һэмди. Ленинскэ агентнуудай хүдэлмэриин результадта, массатай нягта барисаатай большевистскэ комитедүүд байгуулагдадаг һэн.

Иимэ тэмэсэл хадаа нэгэ жэл шахуу үргэлжэлһэн байна. Ленин болбол съездын хэлсэхэ зүйлнүүдтэ байгаа бүхы тактическа ба эмхидхэлэй асуудалнуудые «Вперед» газетэдэ зохёон харуулдаг ба ойлгуулан хэлэдэг бэлэй.

Тэрэ үедэ, съезд болбол ямагта лэ хилын саана сугларжа шадаха байгаа. Ильич хадаа съездые Лондондо зарлаа һаа үлэмжэ атагтай гэжэ тоолоо һэн. Ленин болбол Лондон городые ба тэрээнэй хүдэлмэришэдэй организацинуудые һайтар мэдэдэг байгаа. Делегадуудай байха байра, тэрэшэлэн съездын хүдэлмэрилхэ газарнуудые Ленин урид шалан олоо һэн.

Ильич болбол бүхы делегадуудые байра байрануудтань абаашажа оруулхаһаа гадна, мүн съездын хүдэлмэрилхэ газар хүртэр ошохо планиинь делегат бүхэндэ үгэдэг байгаа. Ильич хадаа өөрынгөө бүхы сүлөө сагые делегадуудтайгаа хөөрэлдэжэ үнгэргэдэг, хүдэлмэришэдэй митингнүүд ба суглаанууд дээрэ тэдэниие абаашадаг, Лондоной хүдэлмэришэдэй организацинуудтай танилсуулдаг гадна, II интернационал тухайда, тус тус оронуудахи хүдэлмэришэдэй хүдэлөөнэй онсо илгаанууд тухайда хөөрэдэг һэн. Бидэнэр болбол Владимир Ильичтэй хамта, өөһэдынгөө янаг дуу дуулаадаг, заримдаа хатардаг бэлэйбди.

Урдань Ленинние танидаггүй байһан бүхы делегадууд хэдэн съездын үедэ, тэрэниие ямар ехээр инагладаг болоо һэм! Бүхы делегадууд болбол Россидохи революци хадаа Ленинэй хүтэлбэреэр хэзээдэ илаха, манай вождь Ленин ямараар хараалдаг һэм, тэрэ лэ замаар илаха гэжэ батаар найдадаг һэн.

М. Лядов

ЛЕНИНСКЭ ҮДЭРНҮҮДТЭ

В. И. ЛЕНИНЭЙ ЗОХЁОЛНУУДЫЕ ХЭБЛЭН ГАРГАЛГА

Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 70 жэл гүйсэһэндэ зорюулан, гүрэнэй политиздат болбол В. И. Ленинэй хэдэн зохёолнуудые хэблэн гаргаба. Тэдэ книгэнүүд хадаа Ленинэй портредүүдээр, гар бэшэлгын фотокопинуудаар ба картинануудай репродукцинуудаар иллюстрировалагдана. „Арадай ханиинар“ гэжэ юун бэ, социал - демократнуудта эсэргүү тэдэнэр хайшан гэжэ тэмэсэнэб?“, «Коммунизмда «левизны» гэжэ багашуудай үбшэн», „Демократическа революцида социал-демократиин хоёр тактиканууд“ гэжэ В. И. Ленинэй книгэнүүд хэблэгдэн гаргагдаа. «Юу хэхэб», „Гүрэн ба Революци“, «Империализм — капитализмын дээдэ стади» гэжэ книгэзүүд хэблэгдэжэ байна.

«Ленин тухай» И. Сталинай книга уран һайхан хэблэлээр гаргагдаба.

Ленинэй ябаһан ба ажаллаһан газарнуудта, ажалшадай массова экскурсинууд

Ленинэй түрэһөөр 70 жэл гүйсэһэнтэй дашарамдуулан, ВЦСПС-эй туристско-экскурсионно управлениин нютагуудахи органууд болбол Владимир Ильичын ажабайдал ба революционно ажал ябуулгатай холбоотой газарнуудта ажалшадай массова экскурсинуудые эмхидхэнэ. «Ленин ба Сталин — Октябрьска Социалистическа революциин вождьнор» гэһэн темээр экскурсинууд, Ленинградта тон үргэнөөр ябуулагдана. Экскурсиин маршрудынь, 1917 ондо хилын саанаһаа бусажа ерээд байхадаа Ленинэй түрүүшынхеэ выступалһан, финляндска вокзалай площадьһоо эхилхэ байна. Тэрэнэй һүүлдэ, хабаадагшад болбол - анхандаа „Модерн“ гэжэ Кшесинскэ — циркын байһан дворецын райондо ошожо, РСДРП(б) эйн VI съездын нээгдэһэн гэрые, мүн тэрэшэлэн Владимир Ильичын байһан гэрнүүд ба Смольные хараха байна. Экскурсиинь Урицкын площадь дээрэ дүүрэхэ. Эндэ, үбэлэй Дворецые эзэлэлгын штурмын картина табигдаханай.

Казаньда, олон тоото ленинскэ памятнигууд бии юм. Эндэ, Ленинэй һуралсаһан университедтэ, мүн тэрэшэлэн мүнөө музей болгогдоһон, Ульяновуудай булын һууһан гэртэ экскурсинууд хэгдэхэ.

Анханда байһан окружной судай гэрые харалга — Куйбышевтэ эмхидхэгдэнэ. Олон жэлэй саанаа, присяжна найдагдамалай туһалагшаар хүдэлмэрилһэн Владимир Ильич эндэ байгаа һэн.

Зүндаа, туристнууд ба экскурсантнууд болбол, Красноярска хизаарта сүлэлгэдэ байхадаа Ленин ба Крупскын үнгэргэһэн ажабайдалтай танилсаха байна. Энэ маршрут хадаа мүнөө В. И. Ленинэй музейн нээгдэһэн, Шушенск селогоор гараха байна. Селогой дүтэ шадар, Ильичын эгээ дуратайгаар агнадаг газар бии юм.

Ленинэй түрэһөөр 70 жэл гүйсэһэндэ

Селенгын аймагай центр — Ново-Селенгинскын ажалшад болбол Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 70 жэлэй ойе тэмдэглэжэ байна.

Агитаторнууд болбол Владимир Ильич Ленинэй ажабайдал ба революционно ажал ябуулга тухай хөөрэлдөөнүүдые хэнэ.

Аймагай парткабинет соо, Владимир Ильич Ленинэй ажабайдал ба революционно ажал ябуулгые, арадуудай вождьнор Ленин ба Сталинай агууехэ хани барисае харуулһан, литературна ба фотодокументнүүдэй выставка эмхидхэгдээ.

Лекторнууд болбол Ленин тухайда лекцинүүдые уншана.

УЛАН-УДЭ ГОРОДОЙ ПАРТИЙНА АКТИВАЙ СУГЛААН

Апрелиин 19-нэй үдэр, Улан-Удэ городой партийна активай суглаан боложо, ВКП(б)-эйн Центральна Комитедэй мартовско пленумэй дүнгүүд тушаа ВКП(б)-эйн Бурят-Монголой Обкомой ба Горкомой секретарь нүхэр С. Д. Игнатьевай докладые сонособо.

—Хүдөөажахын продуктнуудые бэлэдхэлгын, — нүхэр Игнатьев хэлэнэ,—мүнөө байгаа гурим хуушараа, колхозуудай общественнэ ажахын саашадаа ургалгадань ба бэхижэлгэдэнь hаад ушаруулна. Бэлэдхэлгын системэдэхи дутуу зүйлнүүдэнь юу байгааб гэхэдэ, колхозуудаар гүрэндэ тушаагдаха мяхан, ноохо ба hүнэй уялгата тушаалгануud болбол колхозуудахи малай тоо толгойhоо баримталан тогтоогдодог байгаа. Жэшээлхэдэ, общественнэ хүгжэлтын мал hүрэгтэй ба тэрээнээ жалhаа жэлдэ олошоруулдаг колхозууд, уялгата тушаалгын ёhoop гүрэндэ улам бүри ехэ мяха, hү ба ноохо тушааха ёhотой байхадань, харин малажалай hулабтар фермэнүүдтэй колхозууд болбол уялгата тушаалгын ёhoop гүрэндэ продуктнуудые багаар тушаажа, малажалые хүгжөөхые хүсэлэггүй байгаа.

ВКП(б)-эйн Центральна Комитедэй пленумэй историческа тогтоолой ёhoop, мүнөө орооhо, мяха, hүн,ноохо,арhанай серьёое—колхозуудта бэхижүүлэгдэhэн газарай площадиин гектар бүриhөө хараалан абаха болоно. Энэ хадаа үнлэр ургасын түлөө тэмэсэлэй хэрэгые, социалистическэ малажалые хүгжүүлхэ хэрэгые урагшаа бүри хүсэтэйгээр дабшуулха байна.

Нүхэр Игнатьев болбол, илангаа Улаан Армида зорюулан эрхим моридые түлжүүлгээр бүхы колхозуудта уялгата минимум байгуулха тухайда тогтожо хэлэhэн байна. Манай республикын бодото ажабайдал дээрэ абажа үзэхэдэ,—докладчик хэлэнэ,— эрхим шанарта моридые элбэгээр түлжүүлгэдэ hаналаа багаар табидаг фактнууд үзэгдэнэ.

Пленум болбол Советскэ Правительствын гадаадын политика тушаа нүхэр Молотовай докладые соносожо, тэрээнине зүбшэлжэ нэгэн hаналаар hайшааhан ба манай оронoй обороной хүсэшэдалые бүри хүсэтэйгээр бэхижүүлхыень бүхы партийна организацинуудые уряалhан байна.

Саашань, Экономсоведэй хүдэлмэриие шэнэдхэн табилга тухайда хэлээ.

Нүхэр Игнатьев болбол түгэсхэлэйгээ үгэдэ, ВКП(б)-эйн ЦК-гэй мартовско пленумэй тогтоолнуудые бэелүүлхын түлөө тэмэсэхыень ба тэрээнине үргэн ажалша массада ойлгуулхыень активые уряалба.

Докладай hүүлээр үгэ хэлэлгэ эхилээ. Наркомзагай этигэмжэтын оролгошо нүх. Олзошкин болбол пленумэй тогтоолнуудые hайшааха-таяа хамта, бэлэдхэлгын практикаhаа жэшээнүүдые абажа, тус тогтоолнуудай тон саг соогоо гаргагдаhые тэмдэглэн, энэ хадаа колхозно байгуулалтые бэхижүүлхэ тухайда нүхэр Сталинай ба ВКП(б)-эйн Центральна Комитедэй эсэлтэгүй анхаралые гэршэлнэ гэбэ.

БМАССР-эй газартаряалангай нарком нүх. Петряков болбол ВКП(б)-эйн ЦК-гэй мартовска пленумэй тогтоолой политическэ ба ажахын ургаасха удхашанар, газарай органуудай зорилгонууд тухайда тогтожо хэлэбэ.

—Хүдөөажахын продуктнуудые бэлэдхэлгын шэнэ гурим болбол манай республикада тусгаар удхашанартай, ушарань, манай колхозно общественнэ газарые максимальнаар хэрэглэхэ аргын байтар, тэрэниие мүнөө хүртэр хүсэдөөр хэрэглэжэ шадаагүй байнабди—гэжэ нүхэр Петряков мэдүүлбэ.

Нүхэр Карнауков (Наркомторгын оролгошо) болбол картофель ба овощь бэлэдхэлгэ тушаа тогтожо хэлэхэ зуураа, бэлэдхэлгын мүнөө байгаа гуримай дутуу дунданууды дурсаба.

ВКП(б)-эйн Центральна Комитедэй мартовска пленум болбол талха таталгын ажахыда ихагта анхарал табиhан тухайда, Наркомлесэй партбюрогой секретарь нүхэр Окунев хэлэбэ.

ВКП(б)-эйн ЦК-гэй мартовска пленумэй тогтоолнуудые бэелүүлхын түлөө бүхы парторганизацинуудай ба коммунистнуудай урда харюусалгата ба хүндэтэ зорилгонууд табигдаа гэжэ, ВКП(б)-эйн обкомой секретарь нүх. Хахалов хэлэнэ.

Нүхэр Хахалов болбол, республика доторoо хониин ажалые хүгжүүлхэ асуудал дээрэ удаан тогтожо хэлэhэн байна.

Наркомлес хадаа малай түлэ абалгын хэрэгтэ саг соонь оперативна хэмжээ абажа шадаагүй байhан тухайдань нүхэр Хахалов критикэлбэ.

Тэрээнhээ гадна, нүхэд Тюков, Мещеряков, Григорьев гэгшэд выступалаа.

Партийна актив болбол ВКП(б)-эйн ЦК-гэй тогтоолнуудые нэгэн hаналаар hайшаажа, тэрээниие эршэмтэйгээр бэелүүлгэдэ үргэн ажалшадые хандуулхыень бүхы партийна ба партийнабэшэ большевигүүдые уряалба.

Норвегидэхи военнэ ябуулганууд

Германска мэдээсэл

Берлин, апрелиин 19. (ТАСС). Нарвигhаа хойхонуур, германска самолёдууд хадаа, десант буулгахаа бэлэдхэжэ ябаhан, дайсанай уhан-сэрэгэй хүсэнүүдые ба транспортнуудые атаковалаа гэжэ германска армиин верховно командовани мэдээсэнэ. Дайсанай суднонууд ехэ гэмтээ. Нэгэ подводно лодка шэнгээ. Бергендэ ба Ставангерта байгаа германска сэрэгүүд болбол бүхы шэглэлгээрээ урагшаа дабхиhaap. Ослын районда, германска сэрэгүүд хадаа зүүн-хойшоо ба баруун-хойшоо түргэн ябажа байна. Ослоhoo зүүн урдуурхи райондо норвежцүүдhээ 83 томо буунуудые ба 80 пулемёдуудые буляажа абаба. Германска уhан- сэрэгэй хүсэнүүд болбол дайсанай гурбан подводно лодканuудые Скагеррак ба Каттегатада шэнгээгээ. Хардангер-фиордодо норвежскэ миноносец шэнгээгдээ.

Германска сэрэгүүд болбол Осло фиордодохи Оскарсборг ба Дребегей хэрэмые эзэлбэ гэжэ германска информационно бюро мэдээсэнэ.

Английска мэдээсэл

Лондон, апрелиин 19. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэhэнэй ёhoop, английска сэрэгүүд Намсоста буулгагдаа гэжэ тухайлагдана. Намсосhоо урда, 30 километр газарта, норвежскэ сэрэгүүд байна.

Урда Норвегиhээ германска сэрэгүүд транспортна самолёдоор абаашагдажа байна.

Тронхеймын гавандa томо германска судно харагдаба, энэ судно дээрэhээ танкнууд, хүнды артиллери ба зенитнэ буунууд буулгагдаhан байна. Германска сэрэгүүд хадаа Тронхеймhэ 30 километр газарта нэгэ аэродромые эзэлбэ.

Тронхеймhээ гараhан, германска сэрэгүүд болбол Сторлиенhээ 5 километр газарта байhан пунктда хүрөө. Германска сэрэгүүдэй дабшалга хадаа норвежскэ саназшадай отрядай ябуулгаар hазатаhан байна.

Тронхейм шадарай аэродромые английска самолёдууд бохбодобо. 5 германска самолёдууд ба бензинэй склад үгыхэгдээ. Тронхеймhээ 40 километр газарта байhан Хегра хэрэм хадаа норвежнүүдэй гарта байhаар байна.

Английска сэрэгүүд Нарвигhаа урагшаа дабхижа ябана гэжэ мэдээсэгдэнэ. Английска сэрэгүүдэй составта канадска саназшадай отрядууд ба артиллери ороно.

Ослоhoo зүүн-хойно, Эльверумай районда, ехэ байлдаанууд болоо. Германска сэрэгүүд болбол хадануud соо бэхижэhэн, томо норвежскэ хүсэнүүдтэй дайралдаба.

Американска мэдээсэл

Нью-Йорк, апрелиин 19. Официальна июурнуудай hаналаар, Германи болбол урда Норвеги тээшэ 65000 солдадуудые эльгээгээ гэжэ Ассошиэйтед пресс агентство мэдээсэнэ.

hайн информированна июурнуудай тэмдэглэhэнэй ёhoop, агентство үргэлжэлүүлнэ, англо-француузска хангалгын лининүүд хадаа агаарай добтолгоhoo хамгаалагданхай бэшэ. Тиихэдэ, Германи болбол, Норвегидэ хангалгын бүри богони линитэй байгаашье hаа, түмэр замуудые контролировалжа ба центральна позицинуудые эзэлжэ байна. Нарвик тээшэ хагдаhан англо-француузска добтолго хадаа военнэ ябуулгануудай эсэслэн дүүргэлгэдэ серьезноор харагдажа болохо байна.

Германска хүсэтэ туhаламжа Ослодо ерээ. Немцүүд хадаа эрьеын оборонные бүхэжүүлhэн ба 11 дюймын калибртай буунуудые табиhан байна.

Намсосhоо 6 милиин газарта 400 хүн составтай германска десант буугаа.

(ТАСС).

Английска ба германска сэрэгүүдэй хоорондын түрүүшын байлдаан

ЛОНДОН, апрелиин 19 (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэhэнэй ёhoop, Норвегидэ, английска ба германска сэрэгүүдэй хоорондо Намсос шадар түрүүшын тулалдаан болоо. Германска сэрэгүүдэй атака гэдэргэ сохигдобо. Вэрнэсэй аэродромhoo самолёдоор асаргадаhан ба Тронхейм шадар байрлажаhан германска сэрэгүүд атакада хабаадаhан байна.

Гургалдайн гурбан сэсэн гэдэгүүдэй нэгэн—ехэ ахань болохо Егор гэдэг би. Та бүгэдэндэ танигдаха болоhон сагhаа, үзэhэн хараhан юумаеэ үлүү дутуу болгонгүйгөөр, хурдан түргэн хургаараа, хурса булад гүүрhэараа тобшо удхынь тодоруулан толилжо башэдаг байнаб.

Олон нүхэд соносогты! Октябрьска революциин болоhонhoo хойшо, хорин гурбан жэл үнгэржэ байхадань, хуушанай барга зааншал хоггүйгөөр арилhан байха ёhотой гээшэ.

Одоо мүнөө 1940 оной, урин дулаахан хабарые угтажа, угаа баян ургасые хүлеэжэ байгаа урматай hайхан саг байна.

Хүдөө үргэн нютагуудта культурна болбосон байдал лохёогдожо, хүн зоной хүнлэтэ эрхэ, жаргалта байдал, жабхалантa гүнзэгы баярнууд, үдэр бүхэндэ агууехэ Сталинска алтан нараар гэрэлтүүлэгдэжэ байhан үе мүн.

Зүгөөр, Мухар-Шэбэрэй аймагай, Октябрьска сомоной, Булаг гэжэ нютагта баахан жалгын эхинэ, „Шэнэ-байдал" колхозой центр—хоригарамгайхан хуушан бишихан гэрнүүд жэрылдэжэ харагдана.

Тэрэ колхозой хүн зонтойнь танилсажа, ажаhуудалайнь тухайда, ажал хүдэлмэринь тухайда, эрдэм культурынь тухайда, элүүр энхэ байдалайнь тухайда хүн бүхэнтэйнь хөөрэлдэhэн байнам.

Тодорхойлон хэлэхэ болоо hаа, томо бэшэ, баахан артель байба. Дүн дээрээ дүшэн долоон үрхэтэ, зон хүниинь зуун табин нэгэн амин, юрэнхы дээрээ юhэн зуун жаран дүрбэн малтай, одо жэлдэ оруулhото таряа орой хамта гурбан зуун арбан хоёр га тариха гэhэн түсэбтэй аад, энэ үдэрнүүдтэ эхилжэ ороhон байгаа hэн.

Ииhэр байтар, айхабтар лар... тай хэрэгээр аймагай түлөөлэг... Дагбаев ерэжэ, хүрэнгэнь ба... гү, хүдэлмэришэниинь хүсэд ... гэжэ арбан минутын торшо ... акт бэшээд бусаhан байба.

Энэ колхоздо эрдэм культурн... хэмжээнь багашаг, культур... болбосон байдалай хүгжэлтэ... дутамаг, артель доторонь аги... массова хүдэлмэри hулаар ябу... лагдадаг байха юм.

Тус артелиин тушаалта Б. ... гэдэгэй гэртэ, бурханда зу... барижа, буян хэдэг байба, акти... ин член Ц. гэдэгэй гэртэ ба... сүмэ дүүрэн бурхан табяата... сүгсэ дүүрэн тахил үргөө... байгаа.

Колхозойнь правлениин гэр... ороходо хооhон шахуу гэха... хоер муу табуретка, хууш... ганса стол, хүхэ манан тамхи... утаан, хүн амиганай hуушаг... хүйтэн, хойто ханадань хууш... үзэгөөр бэшээтэй, энэ жэлэй ах... номер, „Искра" гэжэ ханын га... та үлгөөтэй байха юм.

—Зай нүхэр Нимаев! (колхоз... счетовод) Гашейн МТС-эй, Мак... мовай тракторна бригадын ханда... тухайда газетэдэ уншаhан бэй... гүт?

—Үгы-үгы! газета абадаг... агшабди.

—Тиигэбэл, „Бурят-Монгол... Правда" ба „Үнэн" газетэнүү... захидаггүй байгаа гээшэ гүт? ...

—Үгы-үгы! январь hараhа... хойшо ямаршье газета захилагү... ди гэжэ, убайлаашгүй о... доршоноор, энеэбхилэн харюусаб...

Энэ хадаа аймаг, сомоной... хүтэлбэрилэгшэдэй анхарал... табимаарасуулал гэжэ hанагдым...

ХАБАРАЙ ТАРИЛГА

Нормоо ҮЛҮҮЛЭН ДҮҮРГЭНЭД

Мухар-Шэбэрэй аймагай „Путь Октября" колхоз (түрүүлэгшэнь нүх. Жергулин) болбол Бүхэсоюзна Партийна Конференциин нэрэмжэтэ социалистическэ соревнованида оролсожо, хабарай тарилгые эмхитэйгээр ябуулна. Колхозниигуудань тарилгын түрүүшын үдэрнүүдтэ ушарhан дутагдалнуудые тэрэ дары усадхажа, мүнөө тарилгынгаа планай хахадые дүүргэбэ. Хоердохи полевой бригадын нэгэдэхи звено (звеноводынь нүх. Дмитрий Яньков), пахарьнууд Михаил ба Григорий Коденевтэн, Павел Сапожников, Николай Баландин, Дмитр... Полянский ба борнойшо На... Полянская гэгшэд үдэрэйгөө но... мые hайн шанартайгаар үлүү... дүүргэнэд.

ВКП(б)-эйн ЦК-гэй мартовс... Пленумэй ба СССР-эй Верхо... Соведэй VI Сессиин шии... хэбэрнүүдтэй колхозниигууд... танилсуулха хэрэгтэ агитацион... массова хүдэлмэринүүдые агитац... ВКП(б)-эйн члендэ канди... нүхэр Миронова хүтэлбэрилнэ. Ко... хозуудай политическэ активна... үндэр дээрэ хэмжээдэ үргэгдөө.

Бор. Жапов.

Апрельскэ тезисүүд

...Үни удаан намнуулhанайгаа hүүлээр, 1917 оной апрелиин 3 (16)-да Ленин болбол Россида бусажа ерээ hэн.

Ленинэй ерэлгэ хадаа партида ба революцида айхабтар ехэ удхашанартай байгаа.

Ленин болбол революци тухайда гансахан түрүүшын мэдээсэлнүүдые абаад, үшөө Швейцариhаа бэшэhэн „Холоhоо бэшэгүүд" соогоо партида ба Россиин хүдэлмэришэн ангида иигэжэ хандаа hэн:

„Хүдэлмэришэд аа! Царизмда эсэргүү гражданска дайнда, таанар болбол пролетарска, арадай героизмын гайхамшагуудые гаргаhан байнат. Тиин, таанар болбол революциин хоёрдохи этапта өөрынгөө илалтые бэлэдхэхын тулада пролетарска, арадбүгэдын эмхидхэлэй гайхамшагуудые гаргаха ёhотойт" (Ленин, т. XX, нюур 19).

Ленин хадаа апрелиин 3-най hүни Петроград ерээ hэн. Финляндска вокзал дээрэ ба вокзалай урдахи площадь дээрэ, Ленинине угтаха гэжэ хэдэн мянгаад хүдэлмэришэд, солдадууд ба матросууд суглараа hэн. Вагонhoo Ленинэй гаража ерэхэдэнь баригдашагүй баярта ушар массын дунда үүсэгдэhэн байна. Тэдэнэр хадаа Ленинине гар дээрээ үргэжэ бараад, өөрынгөө вождые вокзалай ехэ зал соо оруулhан байна, эндэ меньшевигүүд Чхеидзе ба Скобелев гэдэгүүд Петроградска Соведэй нэрэhээ „амаршалгын" үгэнүүдые хэлэхэдээ, Ленин болбол тэдэнэртэй „юрэнхы хэлээ" ололсохо бэшэ гэhэн „найдабаряа мэдүүлhэн" байгаа.

ВКП(б)-эйн историин хураангы курсhаа.

Зүгөөр, Ленин болбол тэдэнэрэй хэлэhые шагнангүй, тэдэнэрэй хажуугаарань гараад, хүдэлмэришэд ба солдадуудай массада ошожо, броневик дээрэhээ өөрынгөө суута үгэ хэлэhэн ба тэрээн соогоо социалистическа революциин илалтын түлөө тэмэсэлдэ массые уряалhан байна. Үни удаан жэлнүүдтэ намнуулhанайгаа hүүлдэ хэлэhэн, өөрынгөө энэ түрүүшын үгые Ленин хадаа „Социалистическэ революци мандаг! "гэжэ дүүргээ hэн.

Россида ерэмсээрээ, Ленин болбол революционно хүдэлмэридэ бүхы энергеэ гаргажа ороо hэн. Ерэhэнэйгээ үглөөдэрынь Ленин болбол большевигүүдэй суглаан дээрэ, дайн ба революци тухайда доклад хэлэhэн ба удаань, большевигүүдhээ гадна, мүн меньшевигүүдэй байлсаhан суглаан дээрэ өөрынгөө докладай тезисүүдые дабтажа хэлээ hэн.

Энэ хадаа, буржуазна революциhээ социалистическэ революцида шэлжэн орохын тодо hонор революционно линиие партида ба пролетариадта олгожо үгэhэн, Ленинэй суута Апрельскэ тезисүүд байhан юм.

Ленинэй тезисүүд болбол революцида ба партиин саашанхи хүдэлмэридэ айхабтар ехэ удхашанартай байгаа. Революци болбол оронoй ажабайдалда агууехэ хубилалта хэhэн ушар мүн байhан ба тиин парти болбол царизмые унагааhанай hүүлээр, тэмэсэлэй шэнэнүүд условинуud соо, шэнэ харгыгаар зоригтой ба бата найдамтай ябахын тула, шэнэ ориентировка хэрэглэжэ байгаа hэн. Партида энэ ориентировкыень Ленинэй тезисүүд үгэhэн байна.

Ленинэй Апрельскэ тезисүүд хадаа буржуазно-демократическа революциhаа социалистическэ революцида шэлжэн орохын түлөө, революциин нэгэдэхи этапhaa хоёрдохи этапта—социалистическэ революциин этапта шэлжэн орохын түлөө тэмэсэхэ, партиин тэмэсэлэй гениальна планиие заажа үгэhэн байна...

Экономическа талаараа шэлжэн оролгын хэмжээнүүд имэ болохо байгаа hэн гэбэл: помещигүүдэй газарнуудые конфискацилхадаа орон дотор бүхы газарнуудые национализацилха, бүхы банкнуудые нэгэ национальна банк болгон нэгэдхэхэ ба тэрээндэ хүдэлмэришэдэй депутадуудай Соведүүдэй зүгhөө контроль байгуулан бэелүүлхэ, общественнэ үйлэдбэридэ ба продуктнуудай хубаалгада контроль байгуулан бэелүүлхэ.

Политическэ талааraa, Ленин болбол парламентарна республикаhаа Соведүүдэй республикада шэлжэн орохые дурадхаhан байна. Энэ хадаа марксизмын теори ба практикын урагшаа серьезно алхам байhан юм. Мүнөө хүртэр марксистска теоретигүүд болбол парламентарна республика хадаа социализмда шэлжэн орохын эрхим политическэ формонь мүн гэжэ тоолодог байгаа hэн. Мүнөө хадаа, Ленин болбол капитализмhаа социализмда шэлжэн оролгын үедэ общественны политическэ эмхидхэлэй үлэмжэ таарамжатай формонь болохо, Соведүүдэй республикаар парламентарна республикые hэлгэхые дурадхаа hэн.

„Россида урасажа байгаа моментын өөрэ янзань хадаа, гэжэ тезисүүд соо хэлэгдэhэн байна, пролетариадай сознательностиин ба организованностиин дутамаг дээрэhээ буржуазида засагые үгэhэн, революциин нэгэдэхи этапhaa, —пролетариадай ба таряашадай тон үгытэй слойнуудай гарта засагые үгэхэ ёhотой революциин хоёрдохи этапта шэлжэн ороходо ябадалда байна" (мүн тэндэ, нюур 88).

...Шэнэ, Сагзуурын правительствын байхадашье, дайн болбол тоноолго дээрмэдэлгын ба империалистическэ дайн байhаар үлэхэ юм, гэжэ Ленин хэлэhэн байна. Партиин зорилго хадаа, энээниие массануудта тайлбарилан ойлгуулха ба дайниие хүсэрхэлгын бэшэ, харин бодото демократическа мирэй аргаар хүсэд болюулха ябадал болбол буржуазиие унагаалгагүйгөөр боломогүй гэжэ массануудта харуулха ёhотой байна гэжэ, Ленин заагаа hэн...

Ленин болбол тезисүүд соогоо, саашань заахадаа, манай парти болбол мүнөө дээрээ Соведүүдтэ үсөөнхинь болохо байна, пролетариадта буржуазна нүлөө хэжэ байгаа меньшевигүүд ба эсернүүдэй блок тэндэ господстволжо байна гэhэн байгаа. Иимэhээ партиин зорилго имэ болохо байгаа:

„Хүдэлмэришэдэй депутадуудай Совет болбол революционно правительствын гансахан боломоор лэ форма мүн гэжэ, массануудта ойлгуулха ба иимэhээ, манай зорилго хадаа, даб дээрээ энэ правительство болбол буржуазиин нүлөөдэ орожо байгаа хадань тэдэнэрэй*) тактикын алдуунуудые тэсэмгэйгээр, саг үргэлжэ, үсэд шангаар, илангаяа массануудай практическа эрилтэнүүдтэ тааралдуулан ябуулгадаха имагта тиимэ ойлгуулам жа байжа болохо байна. Даб дээрэ бидэнэр үсөөнхинь байгаа хадаа, гүрэнэй бүхы засаг болбол хүдэлмэришэдэй депутадуудай Соведүүдтэ шэлжэн орохые шухала байhыень номнохотоёо хамта, критикын хүдэлмэри ба алдуунуудые элирүүлэн гаргалгые бидэнэр ябуулнабди..." (мүн тэндэ, нюур 88).

... Ленин болбол, саашадаа, „муухай бельёогоо" абажа хаяхые —партиие социал-демократическа гэhэн нэрэhээнь арсахые эрилтэхээ hэн. II Интернационалай партинуудшье, мүн ородой меньшевигүүдшье хадаа өөhэдыгөө социал-демократууд гэжэ нэрлэдэг байгаа. Энэ нэрэ хадаа оппортунистнуудаар, социализмын изменнигүүдээр бузарлагдаhан, зутараагдаhан байгаа. Маркс ба Энгельс болбол өөрынгөө партиие коммунистическэ парти гэжэ нэрлэhэн тулаадань, большевистскэ партиие **коммунистическэ парти** гэжэ нэрлэхые Ленин дурадхаа hэн. Иимэ нэрэ хадаа научна зүб байгаа, юуб гэхэдэ, большевистскэ партиин эсэсэйнь уг зорилго болбол коммунизмые түйлэхэ ябадал мүн болоно. Капитализмhаа хүнтүрэлтэн болбол шууд сахаар лэ социализмда гү, али тайлбарилан хэлэхэдэ, үйлэдбэриин зэбсэгые ниитэдэрээ эзэлхэ ба хүн бүхэнэй хэhэн хүдэлмэриин зэргээр продуктнуудые хубааха ябадалда шэлжэн орожо шадаха. Манай парти болбол саашаа холые харана га... Ленин хэлэhэн байна. Социализ... болбол шата дамжажа аажам... урган, коммунизмда зайлашаг... хүрэхэ ёhотой, тиин коммуниз... туг дээрэ: „Хүн бүхэнhөө—тэрэ... шадабариин зэргээр ажаллахы... эригдэхэ, хүн бүхэндэ—тэрээ... хэрэглэhэнэй зэргээр юумэ үг... хэ" гэжэ бэшэгдэhэн байха.

Эсэстэ, Ленин болбол өөрын... тезисүүд соо оппортунизмhа... социал-шовинизмhаа сүлөө, ши... Интернационал байгуулхые, ... Коммунистическэ Интернацион... байгуулхые эрээ hэн.

Ленинэй тезисүүд болбол бу... жуазинар, меньшевигүүд, эс... нүүлэй дунда гаараhан у... гаргуулhан байгаа.

... Плеханов болбол „Единств... гэhэн өөрынгөө газетэдэ стат... толилжо, тэрээн соогоо Лени... үгые „уялдаагагүй үгэ" г... гэжэ нэрлээ hэн. Плеханов ха... „Революциин газаа тэ г... Ленин үлэхэ, харин бидэ... өөhэдынгөө замаар ябахаб... гэжэ мэдүүлhэн меньшевик Чхе... зын үгые заадаг байгаа hэн.

Апрелиин 14-дэ большевигүү... Петроградска ниитэ городс... конференци болоо hэн. Энэ конф... ренци болбол Ленинэй тезисү... дые hайшаажа, тэдэниие өөри... гөө хүдэлмэридэ үндэhэ hүү... болгон табиhан байгаа.

Нэгэ хэды саг үнгэрhэн... hүүлээр, партиин нютагууд... организацинууд Ленинэй тезисү... дые мүн баhа hайшаагаа hэн.

*) Тэдэнэрэй—меньшевигүүд ба эсернүүдэй (*оршуулагшын тайлбари*)

Харюусалгата редактор
Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции г. Улан-Удэ, Каландарашвили, 19. Телефоны: секретариат—3-44; отдел партийной жизни и агитации и пропаганды 7-55 — 2 зв.; Сельхоз отд. — 7-55; отделы нааров и писем — 507.

Типография НКМП. Уполномоченный Бурглавлита № 391